

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ, ГІГІЄНИ,
САНІТАРІЇ ТА БІОБЕЗПЕКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

*обов'язкова навчальна дисципліна
освітній ступінь Магістр*

Розробник:

Максим Петренко – доцент
кафедри інфекційної патології,
гігієни, санітарії та біобезпеки
канд, с.-г. наук

Полтава
2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Епізоотологія та інфекційні хвороби
Назва структурного підрозділу	Кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Максим Петренко, к.с.-г.н., доцент <i>Контакти:</i> офіс 25, 1 корпус <i>e-mail:</i> maksym.petrenko@pdaa.edu.ua https://www.pdaa.edu.ua/people/petrenko-maksym-oleksandrovych
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність / галузь знань	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза / 21 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни (прериквізити)	Необхідні компетентності, сформовані під час вивчення наступних дисциплін: українська мова (за професійним спрямуванням), латинська мова, іноземна мова (за професійним спрямуванням), інформаційні технології у ветеринарній медицині, філософія, санітарна екологія, анатомія свійських тварин, фізіологія тварин, годівля тварин з основами кормовиробництва, патологічна фізіологія, ветеринарна мікробіологія, ветеринарна вірусологія, гігієна тварин, ветеринарно-санітарна мікробіологія, мікологія і вірусологія, клінічна діагностика, ветеринарна фармакологія.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни (чому це цікаво?): засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних і основ інфекційного та епізоотичного процесів, закономірностей, які лежать в основі розвитку інфекційних хвороб, опанування методів обстеження неблагополучних господарств, діагностики та диференційної діагностики інфекційних хвороб, вміння організувати та здійснювати профілактичні і оздоровчі заходи у господарствах, а також вміння дотримуватися правил особистої профілактики, відбирати патологічний матеріал, виконувати роботи із знезараження трупів тварин та лікування інфекційно хворих тварин.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення завдань епізоотології, епізоотологічні аспекти інфекції та імунітету; епізоотичного процесу, його рушійні сили, стадійність розвитку; розгляд еволюції, вивчення номенклатури та класифікації інфекційних хвороб; природи і нозології незвичайних (неканонічних) патогенів; опанування принципів протиепізоотичної роботи в господарстві, районі, області, державі; опанування основ ветеринарної санітарії, питання дезінфекції, дератизації, дезінсекції; біопрепарати та загальних методів профілактики, терапії інфекційних захворювань тварин.

Компетентності (як можна користуватись набутими знаннями та уміннями?):

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- ЗК 8. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові:

ФК 4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК 17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

Програмні результати навчання (чому можна навчитись?):

ПРН 2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.

ПРН 5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.

ПРН 13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в інформації для споживача або у декларації виробника.

Програма навчальної дисципліни:

Тематичний блок 1. Загальна епізоотологія.

Тема 1. Предмет і завдання епізоотології. Інфекція та інфекційна хвороба.

Тема 2. Розповсюдження патогенних мікробів в організмі тварин. Види інфекції.

Тема 3. Рівні вивчення імунітету та біологія імунної відповіді.

Тема 4. Епізоотичний процес. Епізоотичне вогнище. Природна вогнищевість.

Тема 5. Еволюція, номенклатура і класифікація інфекційних хвороб.

Тема 6. Профілактика інфекційних хвороб. Організація й техніка проведення алергічних досліджень та профілактичних щеплень. Закони і категорії епізоотології.

Тема 7. Заразні хвороби диких тварин. Емерджентні та екзотичні інфекції.

Тема 8. Ветеринарні аспекти охорони здоров'я. Роль Міжнародного епізоотичного бюро (МЕБ).

Тематичний блок 2. Спеціальна епізоотологія.

Тема 9. Інфекційні хвороби, спільні для різних видів тварин.

Тема 10. Інфекційні хвороби жуйних

Тема 11. Інфекційні хвороби свиней.

Тема 12. Інфекційні хвороби коней.

Тема 13. Інфекційні хвороби птахів.

Тема 14. Інфекційні хвороби м'ясоїдних і хутрових звірів.

Тема 15. Інфекційні хвороби молодняка.

Тема 16. Інфекційні хвороби риб.

Тема 17. Заразні хвороби бджіл.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 240 год.

Кількість кредитів – 8,0

Форма семестрового контролю – залік, екзамен.

Структура курсу

Години (лек/лаб/пр/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
Тематичний блок 1. Загальна епізоотологія.				
<u>2/2/0/5</u>	Тема 1. Предмет і завдання епізоотології. Інфекція та інфекційна хвороба.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>2/4</u>
<u>2/6/0/5</u>	Тема 2. Розповсюдження патогенних мікробів в організмі тварин. Види інфекції.	Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	<u>6/4/15</u>
<u>2/0/0/6</u>	Тема 3. Рівні вивчення імунітету та біологія імунної відповіді.	і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>2</u>
<u>2/0/0/6</u>	Тема 4. Епізоотичний процес. Епізоотичне вогнище. Природна вогнищевість.	різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4</u>
<u>2/0/0/6</u>	Тема 5. Еволюція, номенклатура і класифікація інфекційних хвороб.		<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4</u>
<u>2/14/0/5</u>	Тема 6. Профілактика інфекційних хвороб.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної	<u>14/4/15</u>

Години (лек/лаб/пр/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
	Організація й техніка проведення алергічних досліджень та профілактичних щеплень. Закони і категорії епізоотології.		роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	
<u>2/4/0/5</u>	Тема 7. Заразні хвороби диких тварин. Емерджентні та екзотичні інфекції.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>6/4</u>
<u>2/2/0/6</u>	Тема 8. Ветеринарні аспекти охорони здоров'я. Роль Міжнародного епізоотичного бюро (МЕБ).		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	<u>2/4/10</u>
Тематичний блок 2. Спеціальна епізоотологія.				
<u>4/4/4/8</u>	Тема 9. Інфекційні хвороби, спільні для різних видів тварин.	Використовува ти інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність підвищення рівня професійної кваліфікації. Володіти знаннями про	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Практичні заняття</u> <u>практичні:</u> виконання завдань практичної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання	<u>4/2/1/7</u>

Години (лек/лаб/пр/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
		хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в	завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	
<u>4/4/4/14</u>	Тема 10. Інфекційні хвороби жуйних.	і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Практичні заняття</u> <u>практичні:</u> виконання завдань практичної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4/2/3</u>
<u>4/4/4/14</u>	Тема 11. Інфекційні хвороби свиней.	чи іншим обробкам тощо. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Практичні заняття</u> <u>практичні:</u> виконання завдань практичної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4/2/3</u>
<u>2/2/0/8</u>	Тема 12. Інфекційні хвороби коней.	харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в	<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання	<u>4/2/5</u>

Години (лек/лаб/пр/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
		інформації для споживача або у декларації виробника.	завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	
<u>4/4/2/12</u>	Тема 13. Інфекційні хвороби птахів.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Практичні заняття</u> <u>практичні:</u> виконання завдань практичної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4/1/2</u>
<u>4/4/0/11</u>	Тема 14. Інфекційні хвороби м'ясоїдних і хутрових звірів.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4/2</u>
<u>2/2/2/3</u>	Тема 15. Інфекційні хвороби молодняка.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Практичні заняття</u> <u>практичні:</u> виконання завдань практичної роботи, <u>Самостійна робота:</u>	<u>4/1/1/5</u>

Години (лек/лаб/пр/сам)	Тема	Програмні результати навчання	Види завдань	Оцінювання
			виконання завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u>	
<u>2/2/0/6</u>	Тема 16. Інфекційні хвороби риб.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	<u>4/1</u>
<u>2/2/0/6</u>	Тема 17. Заразні хвороби бджіл.		<u>Лабораторні заняття:</u> виконання лабораторної роботи, <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи <u>Розв'язання тестів</u> <u>Екзамен</u>	<u>4/1/4/20</u>

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання:

Завдання лабораторних робіт виконуються під час проведення лабораторних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань

протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

3. Система оцінювання:

**Шкала оцінювання:
двобальна та ЄКТС**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 4-бальною (2-бальною) шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	незараховано
1-34	F	

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища школа, 2002. – 703 с.
2. Каришева А.Ф., Панікар І.І. Практикум із загальної та спеціальної епізоотології Суми, 2008.
3. Передера О.О., Лавріненко І.В., Жерносик І.А. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Спеціальна епізоотологія». – Полтава: ПДАА, 2015. – 68 с.
4. Загальна епізоотологія / Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. : За редакцією Б.М.Ярчука, Л.Є.Корнієнка. – Біла Церква, 2002. – 655 с.
5. Практикум із загальної епізоотології / Ярчук Б.М., Паска М.М., Корнієнко Л.Є. та ін. : За ред. Б.М.Ярчука. – Біла Церква, 1999. – 168 с.
6. Злонкевич Я.Д. Олексюк І.І., Кравців Р.Й. Інфекційні хвороби коней. – Львів, 2006. – 204 с.
7. Інфекційні хвороби птиці / Л.Є.Корнієнко, Л.І.Наливайко, В.В.Недосеков та ін. ; за ред. Л.Є.Корнієнка. Херсон: Гринь Д.С., 2012. – 528 с.
8. Кісера Я.В. Інфекційні хвороби собак і котів [Текст] : навчальн. посібн. / Я.В.Кісера, Л.Я.Божик. – Львів, 2016. – 196 с.
9. Кравців Р., Злонкевич Я., Корж Б., Олексюк І. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби. – Львів, 2001. – 394 с.
10. Кравців Р.Й., Злонкевич Я.Д. Інфекційні хвороби свиней. – Львів, 2008. – 337 с.
11. Литвин В.П., Олійник Л.В., Корнієнко Л.В. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин. – К.: Аграрна наука, 2002. – 394 с.
12. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. – К.: Урожай, 1995. – 256 с.

Допоміжні:

1. Галатюк О. Є., Передера О. О., Лавріненко І. В., Жерносик І. А. Інфекційні хвороби собак. Навчальний посібник для вузів II–IV рівнів акредитації. – Житомир : ПП “Рута”, 2018. – 276с.
2. Кісера Я.В., Божик Л.Я. Нормативно-правові акти щодо профілактики та ліквідації інфекційних захворювань спільних для кількох видів тварин. – Львів: СПОЛОМ, 2013. – 170 с.
3. Кісера Я.В. Нормативно-правові акти щодо профілактики та ліквідації інфекційних захворювань птиці : Навчальн. посібн. / Кісера Я.В., Божик Л.Я. – Львів: ЛНУВМтаБТ ім. С.З.Гжицького, 2015. – 224 с.
4. Корнієнко Л.Є., Домбровський О.Б., Ярчук Б.М. Хронічні інфекційні хвороби. – Біла Церква, 2002. – 107 с.
5. Куртяк Б.М. та ін. Дезінфекція на об'єктах ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Львів, 2012. – 59 с.
6. Левківська Н.Д. Лабораторна діагностика інфекційних хвороб тварин бактеріальної етіології / Н.Д.Левківська [та ін.] // за ред. Н.Д.Левківської. – Львів: СПОЛОМ, 2017. – 244 с.
7. Маслянюк Р.П. Основи імунології. – Львів: Вертикаль, 1999. – 472 с.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

1. <https://dpss.gov.ua/> Держпродспоживслужба України.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/> Верховна рада України
3. <http://vetlabresearch.gov.ua/> Державний Нді з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи.